

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202475
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5818202475.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejistrika, v právnej veci žalobcu: A. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, zastúpeného JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom C. XX, R., proti žalovaným: 1/ A. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX, R., 2/ Z. E., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX, R., žalovaní 1/, 2/ zastúpení JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou so sídlom Z. XXX, H., o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 4C/50/2018-196 zo dňa 18. 11. 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu zamietol, vo výroku II. priznal žalovaným proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vychádzal z ust. § 137 písm. c/ CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že zo strany žalobcu naliehavý právny záujem preukázaný nebol, pretože, aj keď poukazoval na to, že určením relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy by sa odstránil stav jeho právnej neistoty, vyhovením žalobe by nedošlo k žiadnej zmene v jeho právnom postavení, zmenilo by sa len právne postavenie žalovanej 2/, ktorá by sa vyhovením žalobe, stala vlastníčkou sporného rodinného domu a určenie relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy by vyvolalo ďalší súdny spor, keďže sa jej mal žalobca domáhať z dôvodu investovaných finančných prostriedkov do rodinného domu, ktorý, aj keď bol vo výlučnom vlastníctve žalovanej 2/, táto bez jeho súhlasu darovala žalovanému 1/. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovaným ako plne úspešným v spore priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

2. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP odvolanie žalobca a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zotrvál na tom, že má naliehavý právny záujem na rozhodnutí vo veci, nakoľko v čase uzavretia darovacej zmluvy medzi žalovanými bol v manželstve so žalovanou 2/, ktorá ho nežiadala o súhlas s prevodom nehnuteľností, a to aj napriek tomu, že takýto prevod nie je bežnou vecou (§ 145 ods. 1 OZ), pričom len určením jej neplatnosti sa vyrieši právna neistota medzi stranami sporu. Ďalej poukázal na to, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť, sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ), a preto v spore ide o žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa ust. § 137 písm. d/ CSP, v dôsledku čoho v konaní vôbec nie je potrebné preukázať naliehavý právny záujem. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže neaplikoval príslušnú právnu normu, ale vec posudzoval podľa nesprávneho ust. § 137 písm. c/ CSP. Ďalej poukázal na to, že manželstvo so žalovanou 2/ bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 dňa 14. 03. 2017, ktorého právoplatnosťou zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo (§ 148 ods. 1 OZ), pričom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí všetko,

čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, a teda aj spoločné investície vynaložené na rekonštrukciu rodinného domu súpisné č. XXXX s príslušenstvom postavenom na pozemku CKN parcela č. 386 vedeného na liste vlastníctva č. XXXX v k. ú. E. D.. Preto neobstojí argumentácia súdu, že ak by žalobe vyhovel, nedošlo by k žiadnej zmene v jeho postavení z dôvodu, že zánikom BSM došlo k zbaveniu sa zo strany žalovanej 2/ časti majetkového substrátu, ktorý je celkom zjavne dotknutý ich BSM, ktoré má záujem riadne a komplexne vysporiadať. Keďže súd vyhodnotil žalobu ako neprípustnú pre tvrdené nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu, meritom veci sa vôbec nezaoberal.

3. Žalovaní vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť v celom rozsahu sa stotožniac s jeho skutkovými a právnymi závermi. Predmetná nehnuteľnosť nepatrí do BSM vzhľadom k tomu, že žalovaná 2/ ju nadobudla darom od žalovaného 1/ ešte predtým, ako ju opätovne na neho previedla (§ 143 OZ), pričom žalobca nepreukázal, že by si s ňou ako manželkou dohodou zákonný rozsah bezpodielového spoluvlastníctva rozšírili. Vzhľadom na uvedené sa súhlas druhého manžela na prevod predmetných nehnuteľností nevyžadoval, preto nebolo možné aplikovať na spor ust. § 145 OZ, tak ako sa toho domáhal žalobca. Žalovaná 2/ bola názoru, že na vec malo byť aplikované ust. § 137 písm. d/ CSP, ktorá skutočnosť však nič nemení na tom, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná, keďže § 40a OZ nemožno priradiť k osobitným predpisom, ako to vyžaduje ust. § 137 písm. d/ CSP.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrval na dôvodoch uvádzaných vo svojom odvolaní.

5. Žalovaní sa k jeho vyjadreniu nevyjadrili.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 124 ods. 1, § 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

7. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Podľa § 2 ods. 1 OZ občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

Podľa § 137 písm. d/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo aj o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 40a OZ ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 145 ods. 1 OZ, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá.

Podľa § 145 ods. 1 OZ bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

9. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a prislúchajúceho spisového materiálu krajský súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa horeuvedenými ustanoveniami pri svojom rozhodovaní náležite neriadil. Keďže žalobca sa v konaní domáhal neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej počas trvania manželstva žalovanou 2/ so žalovaným 1/, t. j. určenia právnej skutočnosti, jedná sa o žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP, ktorú zákon (OZ) predpokladá pri relatívnej neplatnosti právneho úkonu, pri ktorej sa preukázanie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu nevyžaduje.

Súd prvej inštancie v dôsledku nesprávnej aplikácie ust. § 137 písm. c/ CSP sa meritom veci nezaoberal pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu, ktorým nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok vzhľadom na dvojinštančnosť občianskeho súdneho konania nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie opätovne rozhodne o návrhu žalobcu po zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu vysporiadajúc sa jasným, zrozumiteľným a korektným spôsobom s tvrdením žalovanej 2/, že rodinný dom nadobudla darovacou zmluvou, a teda netvorí masu BSM, v dôsledku čoho pri nakladaní s ním nebol potrebný súhlas žalobcu a darovacia zmluva, ktorú uzavrela so žalovaným 1/ je preto platná (§ 40a, § 143, § 145 ods. 1 OZ).

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).